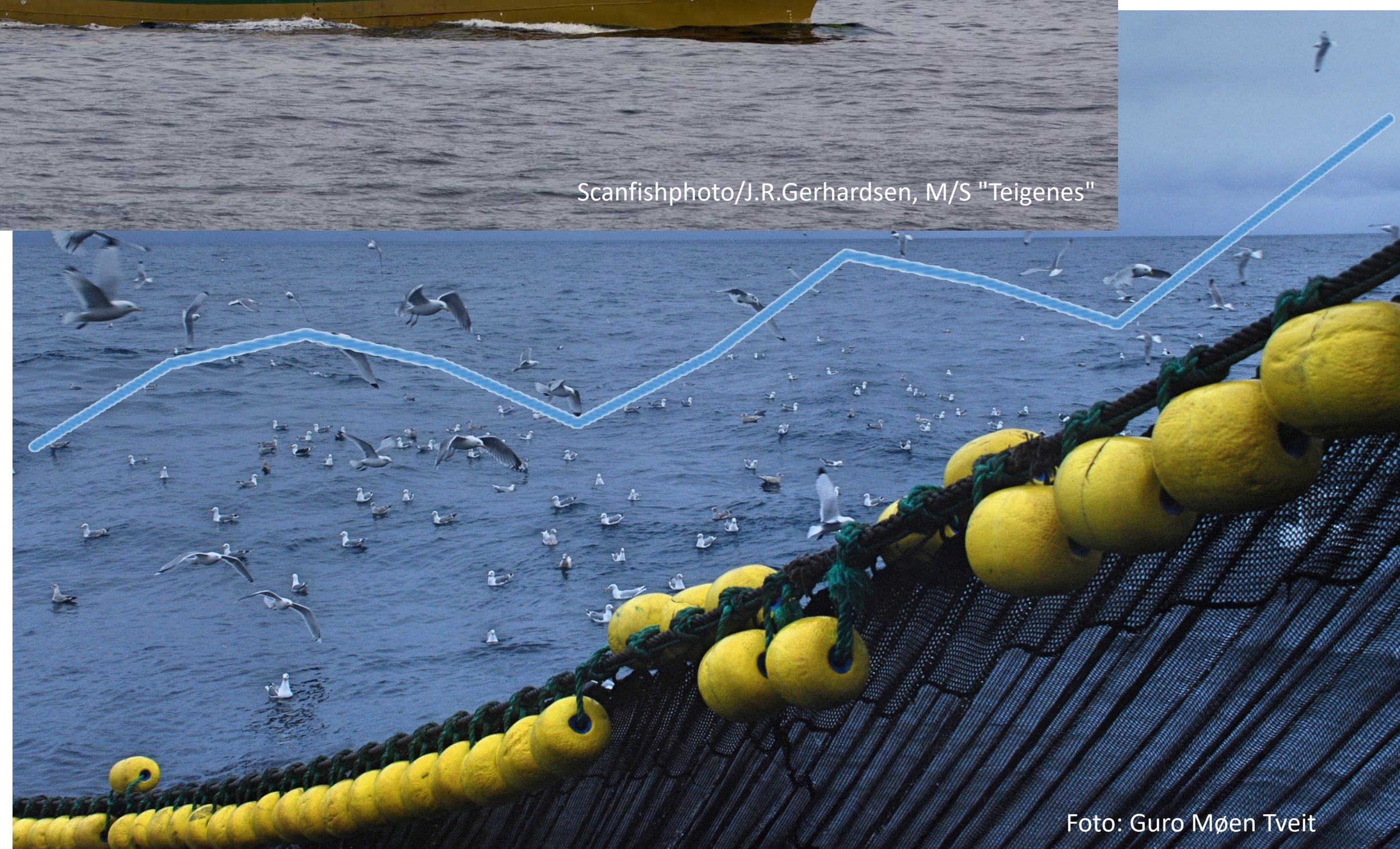

FISKEFLÅTENS BIDRAG TIL SAMFUNNS- ØKONOMISK VERDISKAPING

Forskningsjef Ulf Winther, SINTEF Ocean AS

Forum - Marine Næringer 2017, Hammerfest

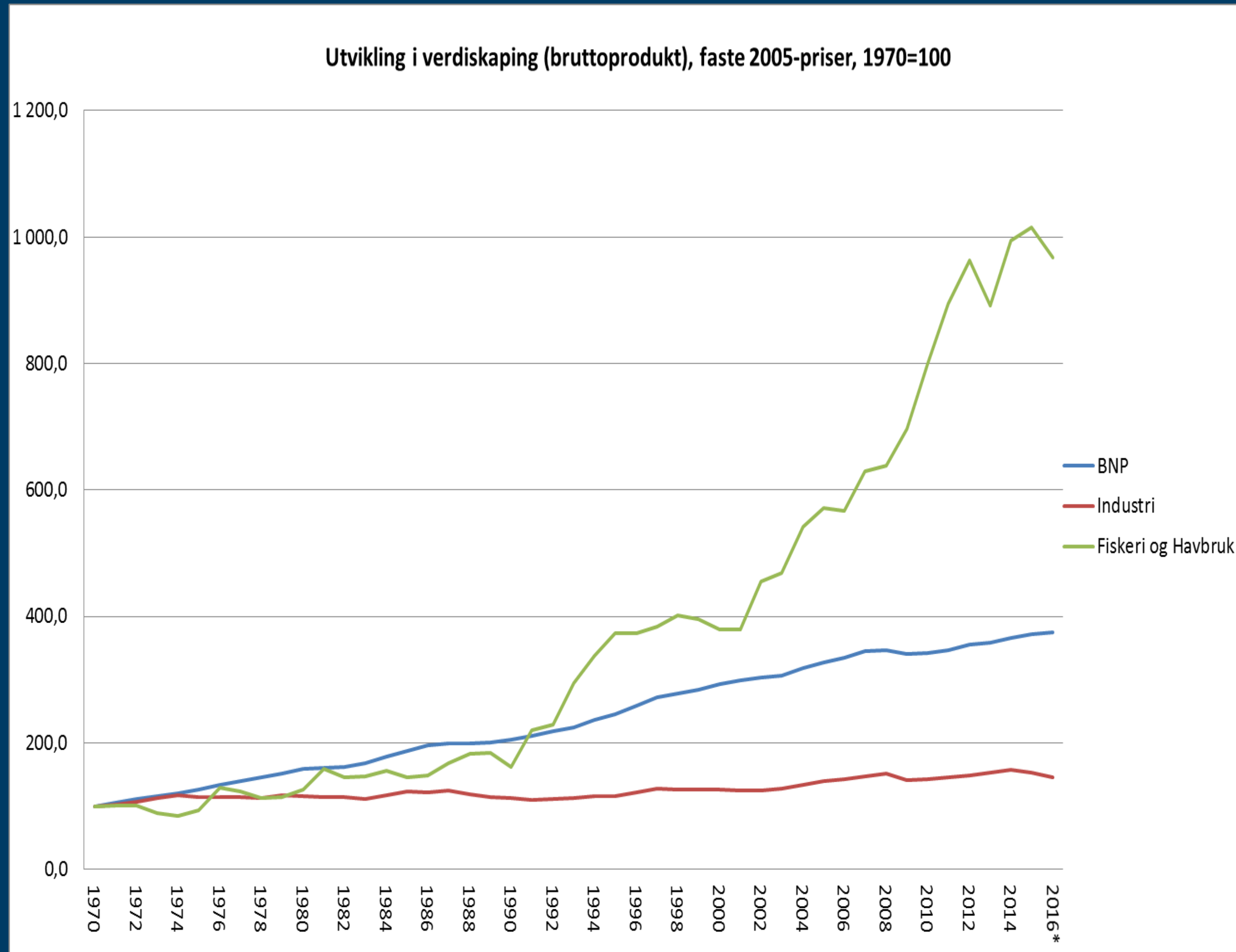
2004 - 2017

The collage displays several report covers from SINTEF, including:

- Rapport A19673 - Åpen:** Betydningen av fiskeri- og havbruksnæringen for Norge en ringvirkningsanalyse. Forfatter(e): Trude Olafsen, Merete Gisvold Sandberg, Kristian Henriksen, SINTEF Fiskeri og havbruk AS, Heidi Bull-Berg, Ulf Johansen, Arne Stokka, SINTEF Teknologi og samfunnsforskning.
- Rapport A26154 - Åpen:** Regional verdiskaping i nordsjømatnæring 2012. Forfatter(e): Trude Olafsen, Kristian Henriksen, Merete Gisvold Sandberg, SINTEF Fiskeri og havbruk AS, Heidi Bull-Berg, Ulf Johansen, Arne Stokka, SINTEF Teknologi og samfunnsforskning.
- Rapport A 26915 - Åpen:** Nasjonalt betydning av sjømatnæring. Forfattere: Roger Richardsen, SINTEF Fiskeri og havbruk AS, Heidi Bull-Berg og Lars Vik, SINTEF Teknologi og samfunnsforskning.
- Rapport A 27705 - Åpen:** Nasjonalt betydning av sjømatnæring. Forfattere: Roger Richardsen, SINTEF Fiskeri og havbruk AS, Heidi Bull-Berg, SINTEF Teknologi og samfunnsforskning.
- Rapport OC2017 A-128 - Åpen:** Ringvirkningsanalyse for teknologi- og serviceleverandører til sjømatnæringen - leverandører, utviklingstrekk og eksport. Forfattere: Ulf Winther, Rachel Tiller, Ingeborg Ratvik: SINTEF Ocean AS, Heidi Bull-Berg, Lars Vik, Inger Lise Tyholt Grindvoll: SINTEF Teknologi og samfunnsforskning.

Analysene er i hovedsak finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

Sterk vekst

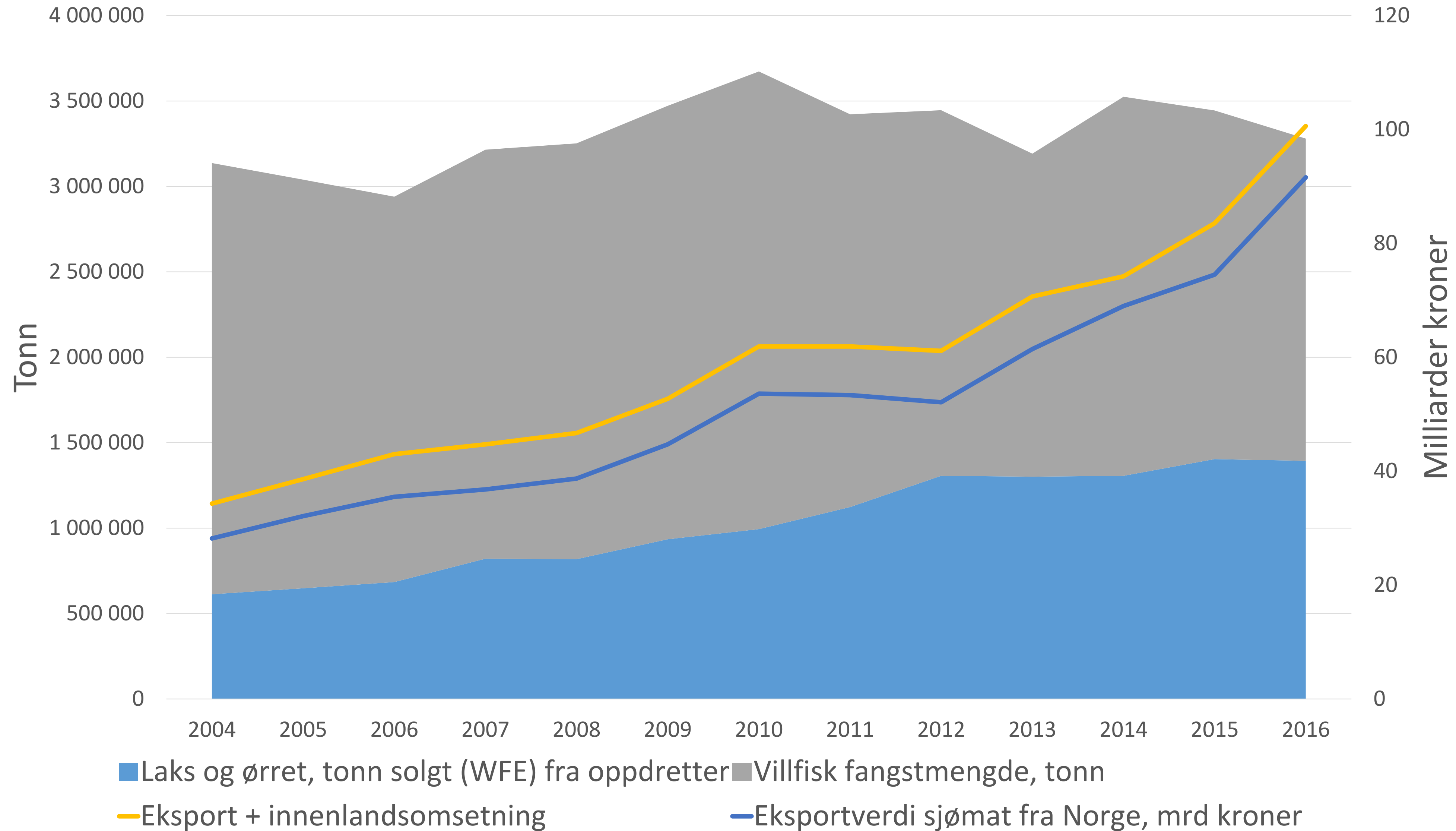
Figuren viser utviklingen i bidrag til BNP i faste 2005-priser.

Fra 1970 til 2016 har sjømatnæringen nesten 10-doblet sitt verdiskapingsbidrag målt i faste priser.

BNP totalt (markedsverdi) er 3,8 ganger høyere. Dette er også en god utvikling, men sammenliknet med sjømatnæringens relative vekst er den svak.

Bruttoproduktet i norsk industri målt i faste 2005-priser er 1,5 ganger høyere i 2016 enn i 1970.

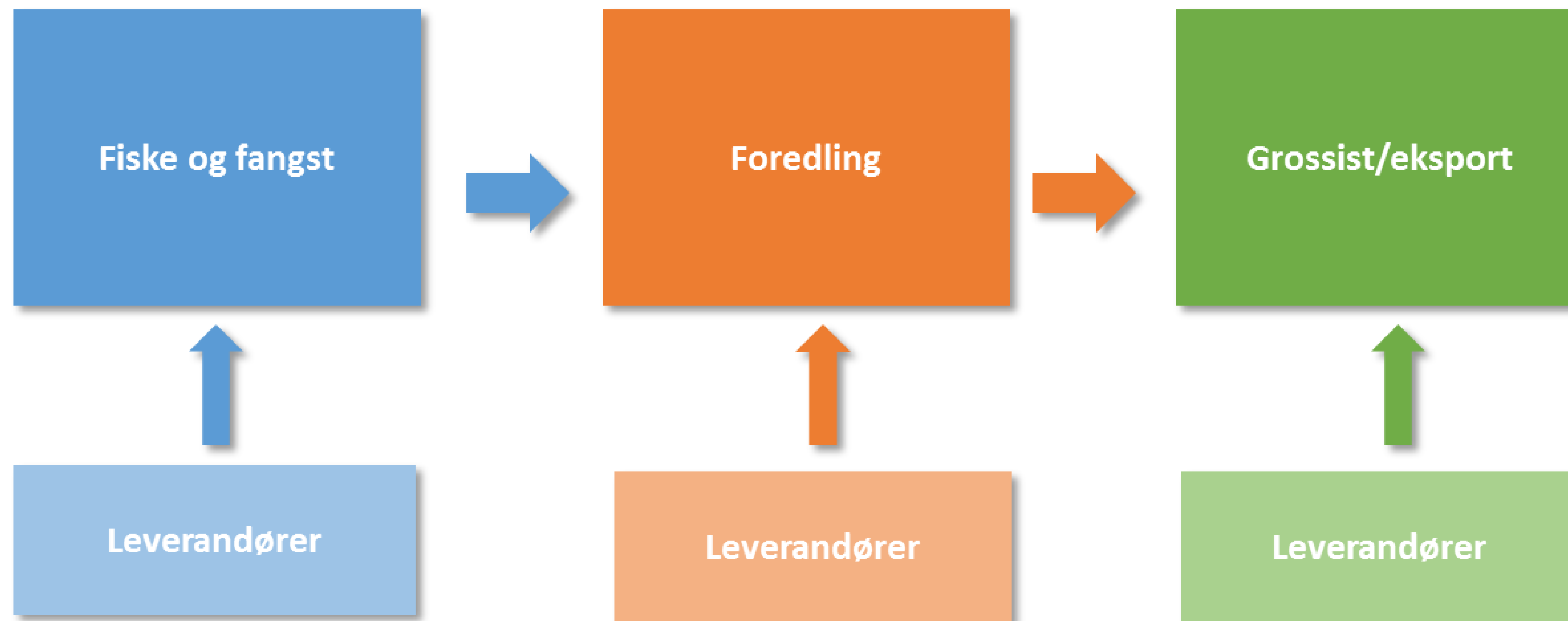
Volum og verdi norsk sjømatproduksjon

Verdikjede

I denne analysen: Fiskerinæringens verdiskapings-kjede.

Fra produksjon av råstoff, via foredling til salg i markedet.

Betydningen fiske og fangst har for den fiskeribaserte verdikjeden

Produksjonsverdi (er nesten det samme som omsetning)

- Flåteleddet fisket i 2016 for en førstehåndsverdi på 18,7 mrd kroner.
- Økning på 25 % fra 2014
- Hver krone i omsetning fra fiskeriene skaper
 - kr 2,52 i omsetning i foredlingsleddet,
 - om lag 12 øre i omsetning i salgs-/eksportleddet
 - kr 1,24 i omsetning i tilknyttet næringsliv (ringvirkninger)
- **Til sammen: Kr 4,88**

Bidrag til BNP – hva er nå det?

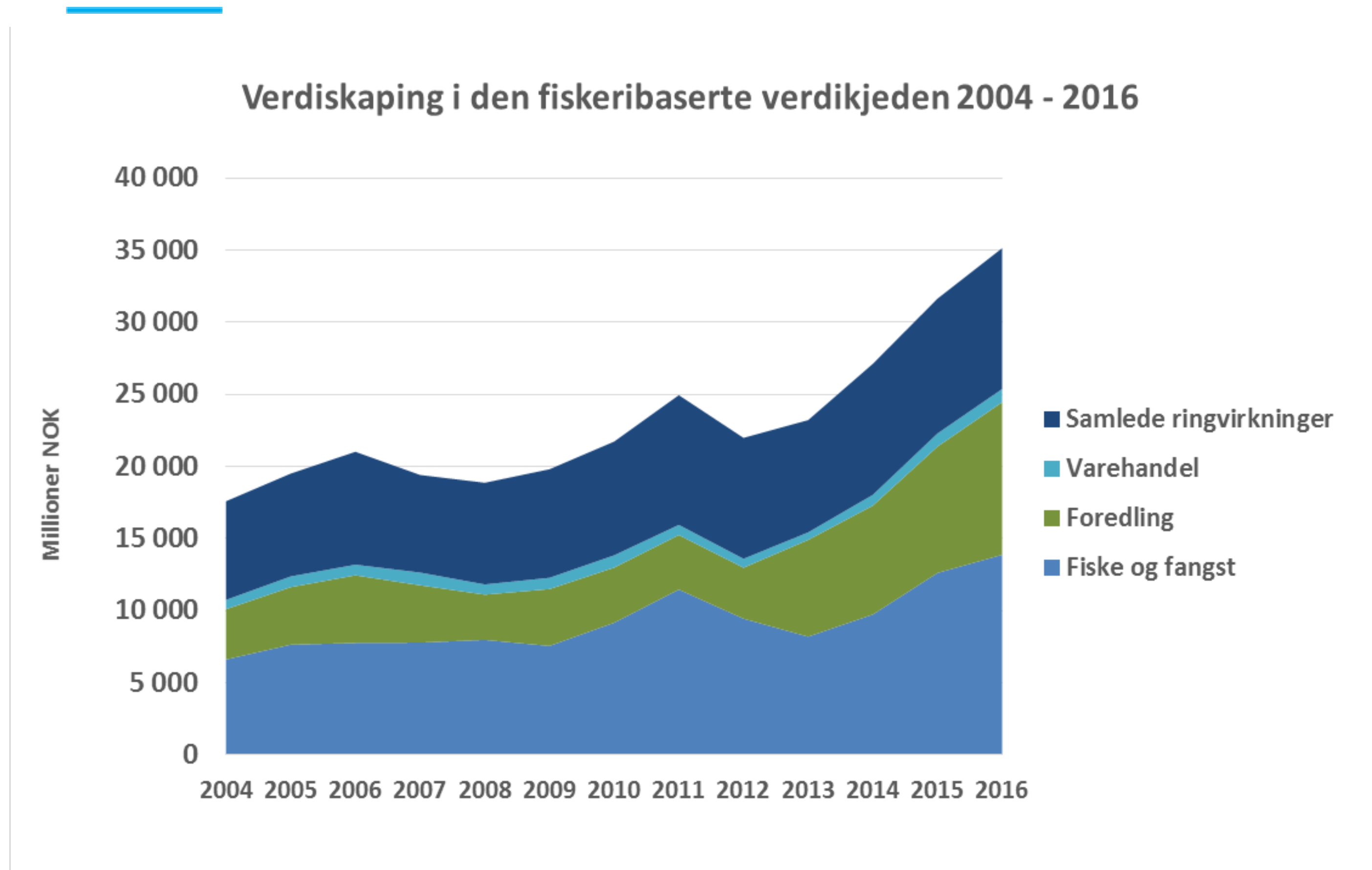
Bruttoproduktet, eller bidraget til brutto nasjonalprodukt (BNP), er den verdien man sitter igjen med etter å ha tatt omsetningen og trukket fra kostnader til forbruk av varer og tjenester i produksjonen.

Det man sitter igjen med kan gå til lønn, utbytte til eiere og til skatt

Bidraget til BNP er det vi kaller verdiskaping

Betydningen fiske og fangst har for den fiskeribaserte verdikjeden

Verdiskaping (bidrag til BNP)

- Samlet verdiskaping inkludert ringvirkninger i 2016: 35,1 mrd kr
- Fra kjerneaktivitetene: 25,3 mrd kr - ringvirkningene 9,8 mrd kr
- Fangstleddet største netto bidragsyter: 13,9 mrd kr
- Samlet verdiskaping opp 30 % fra 2014
- Markert økning i foredlingsleddet de siste årene

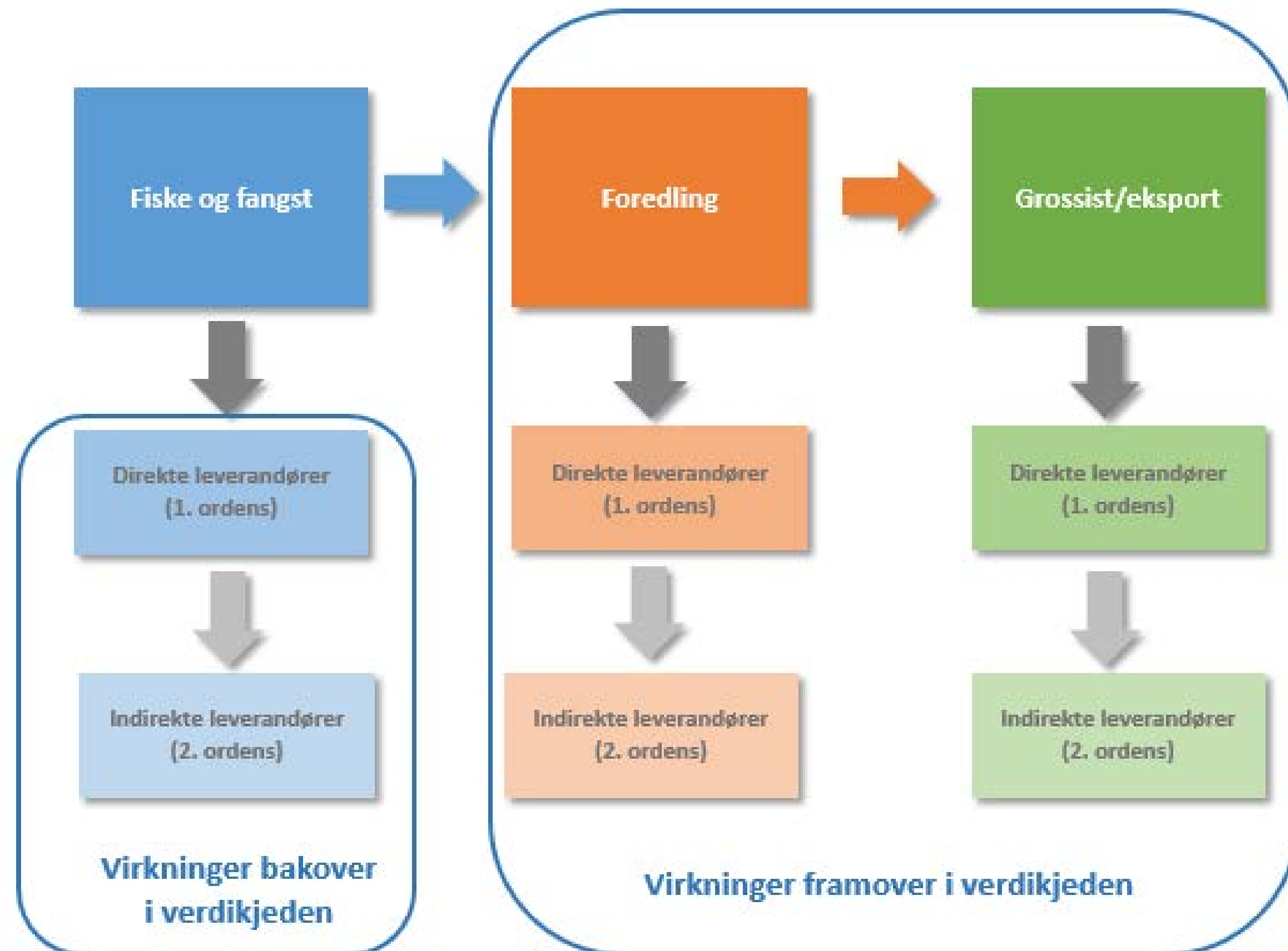
Betydningen fiske og fangst har for den fiskeribaserte verdikjeden

Syssetting

- Den fiskeribaserte verdikjeden inkludert ringvirkninger: 27 280 årsverk
- Hvert årsverk i fiske og fangst genererer 2,14 årsverk i resten av den fiskeribaserte verdikjeden, inkludert ringvirkninger i direkte tilknytning til verdikjeden
- 10-11 000 registrerte fiskere produserer 8 700 årsverk i 2016.
- Det har vært en viss økning i antall registrerte fiskere de siste 2-3 år

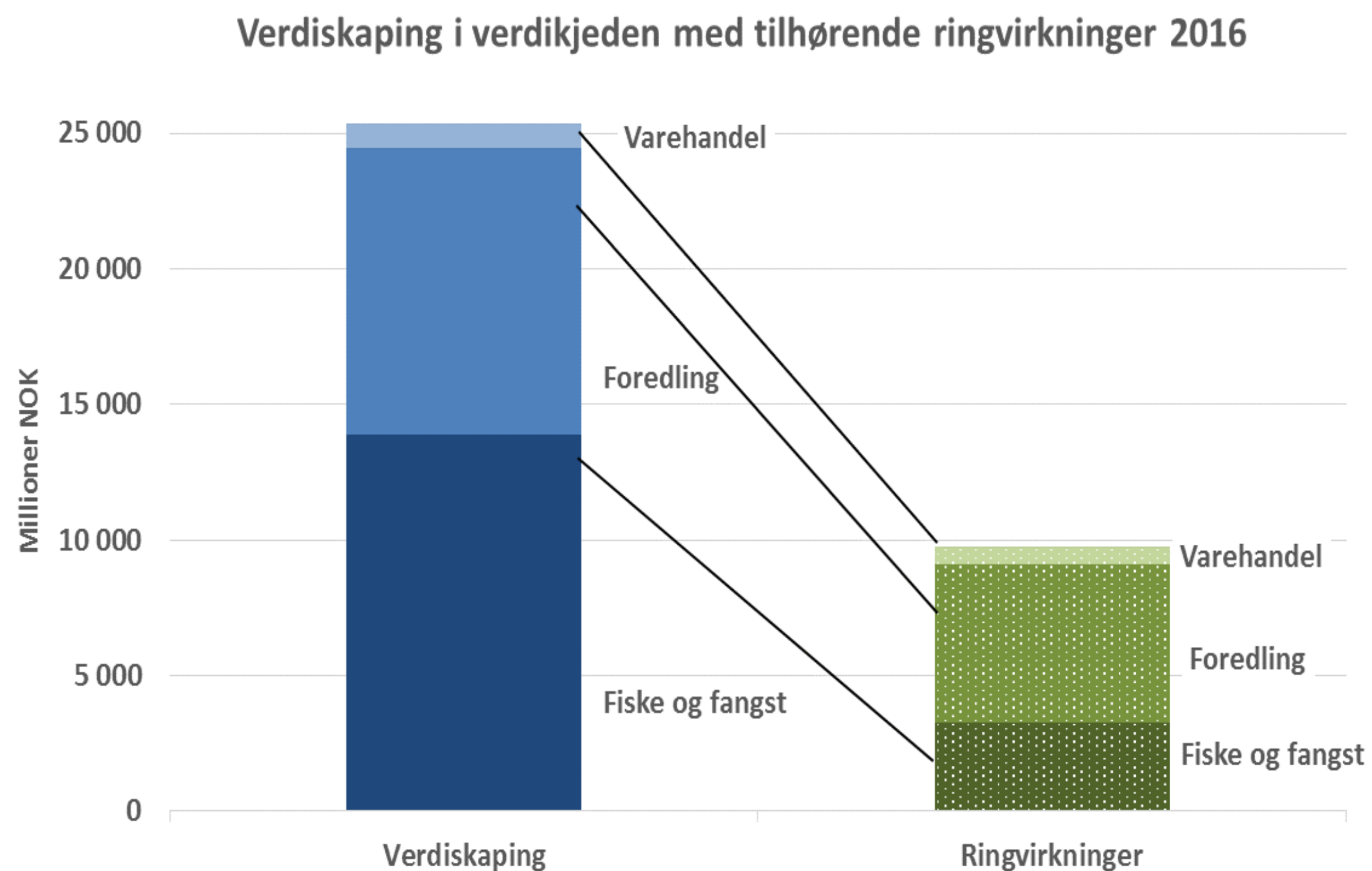

Ringvirkninger fremover og bakover i verdikjeden

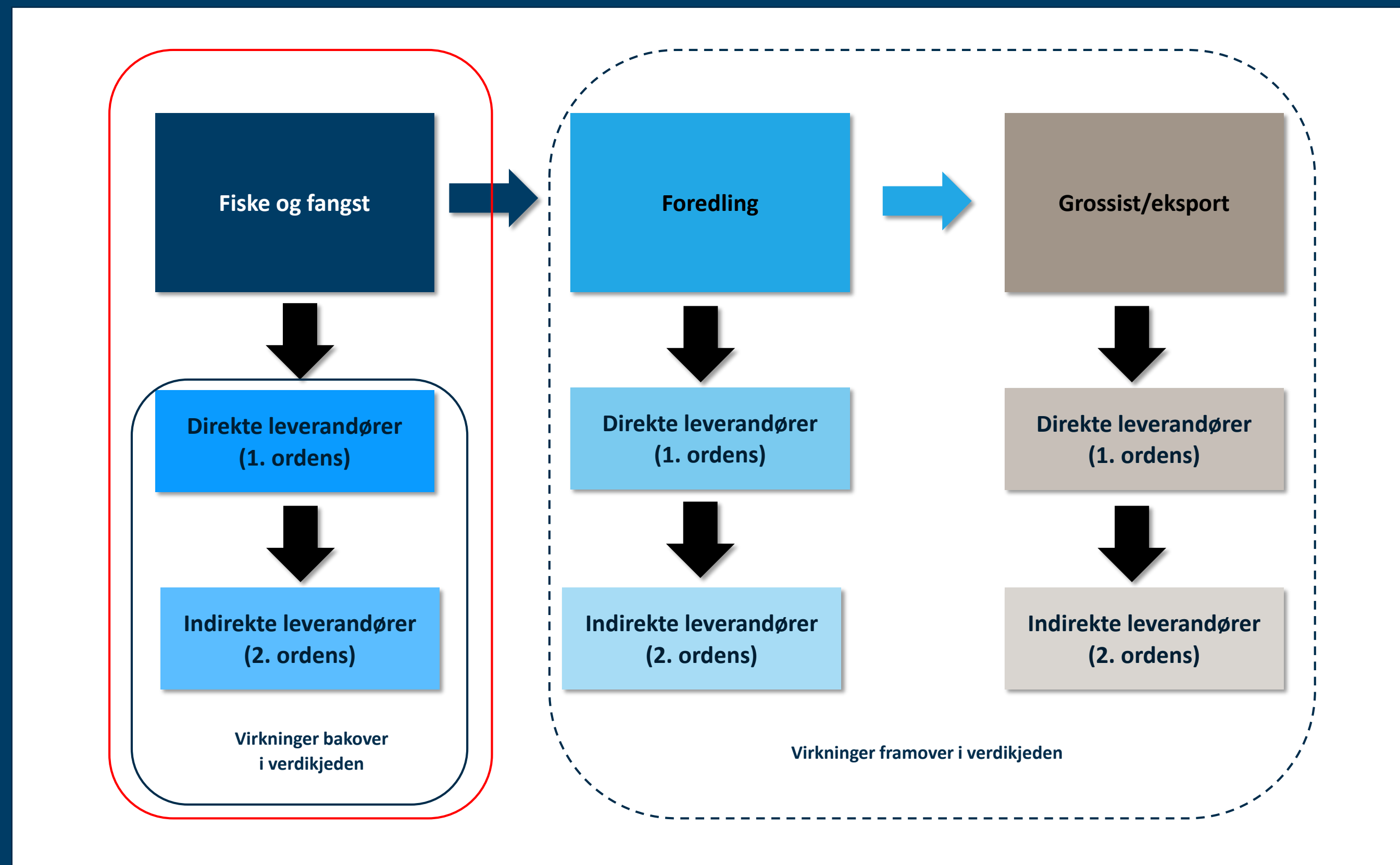
Betydningen fiske og fangst har for den fiskeribaserte verdikjeden

Ringvirkninger

- Verdiskapingen i verdikjeden er 25,4 mrd kroner
- Ringvirkninger fra den fiskeribaserte verdikjeden i annet næringsliv i Norge 2016: 9,8 mrd Kroner
- Dette inkluderer både 1. og 2.ordens ringvirkninger
- Det er foredlingsleddet som genererer de høyeste ringvirkninger målt som bidrag til BNP

Betydningen av fiskeriene i fangstleddet og bakover i verdikjeden

Selve fiske- og fangstleddets bidrag i 2016

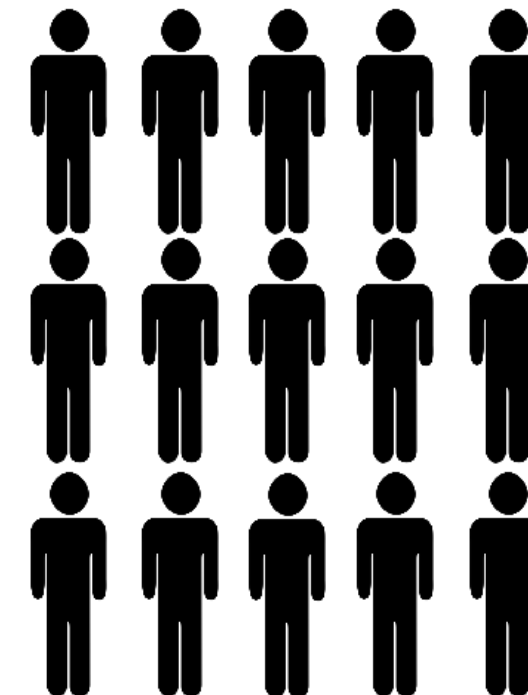
Samlet omsetning
18,7 mrd kr

Bidrag til BNP 17,1 mrd kr
– av dette er
ringvirkninger 3,3 mrd kr

Skaper 12 000 årsverk – av
dette er ringvirkninger 3 300 årsverk

Ringvirkninger

Syssetting			
1. ordens ringvirkninger		2. ordens ringvirkninger	
Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	20 %	Bygging av skip og båter, oljeplattformer og moduler	15 %
Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	16 %	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	12 %
Varehandel (engros); eks. tau, redskap, etc.	11 %	Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	9 %
Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	8 %	Varehandel	6 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	7 %	Produksjon av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	5 %
Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	5 %	Bygge- og anleggsvirksomhet	4 %
Bygging av skip og båter, oljeplattformer og moduler	4 %	Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	4 %
Produksjon av tekstil- og bekledningsvarer	3 %	Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	4 %
Næringsmiddelindustri rest	3 %	Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	3 %

De ti viktigste næringsgrupper med størst andel leveranser til fiske- og fangstleddet for 2016.

Betydningen av leveranser til havbruk

Den fiskeribaserte verdikjeden

Den havbruksbaserte verdikjeden

Produseres ca. 1,7 mill. tonn fôr til marint havbruk i Norge

Ca 105 000 tonn fiskemel til fôr med norsk opprinnelse i 2016 + ca. 45 000 tonn marin olje

(1) Fra fiske og fangst til fiskefôr

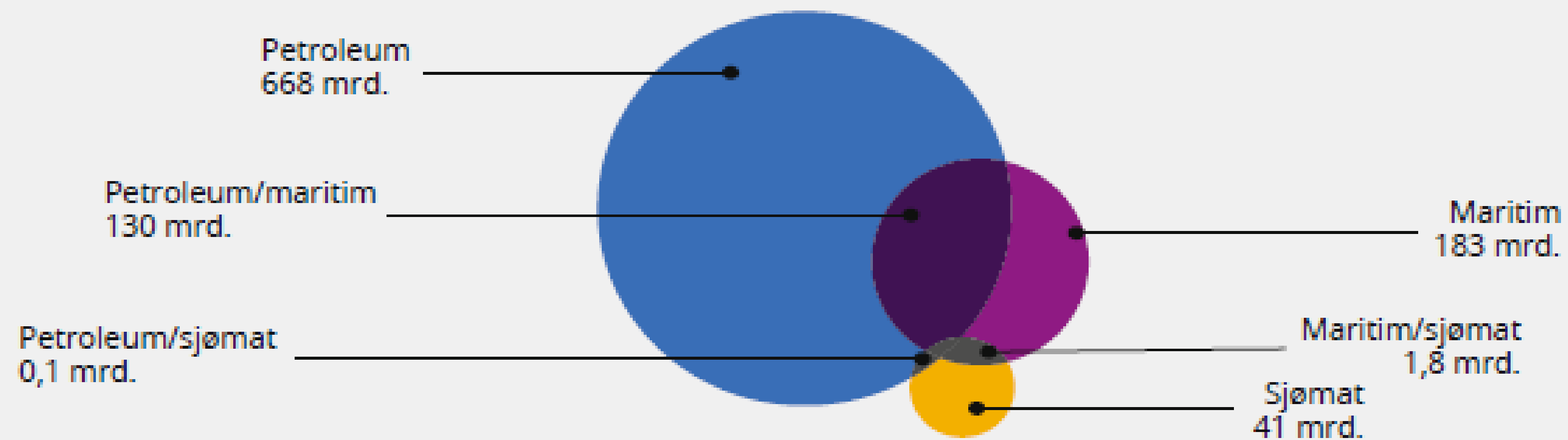
- Verdiskapning: 292,6 mill. NOK
- Antall årsverk: 183

(2) Fra foredling fiskeri til fiskefôr

- Verdiskapning : 281,4 mill. NOK
- Antall årsverk: 231

Havnæringene i perspektiv

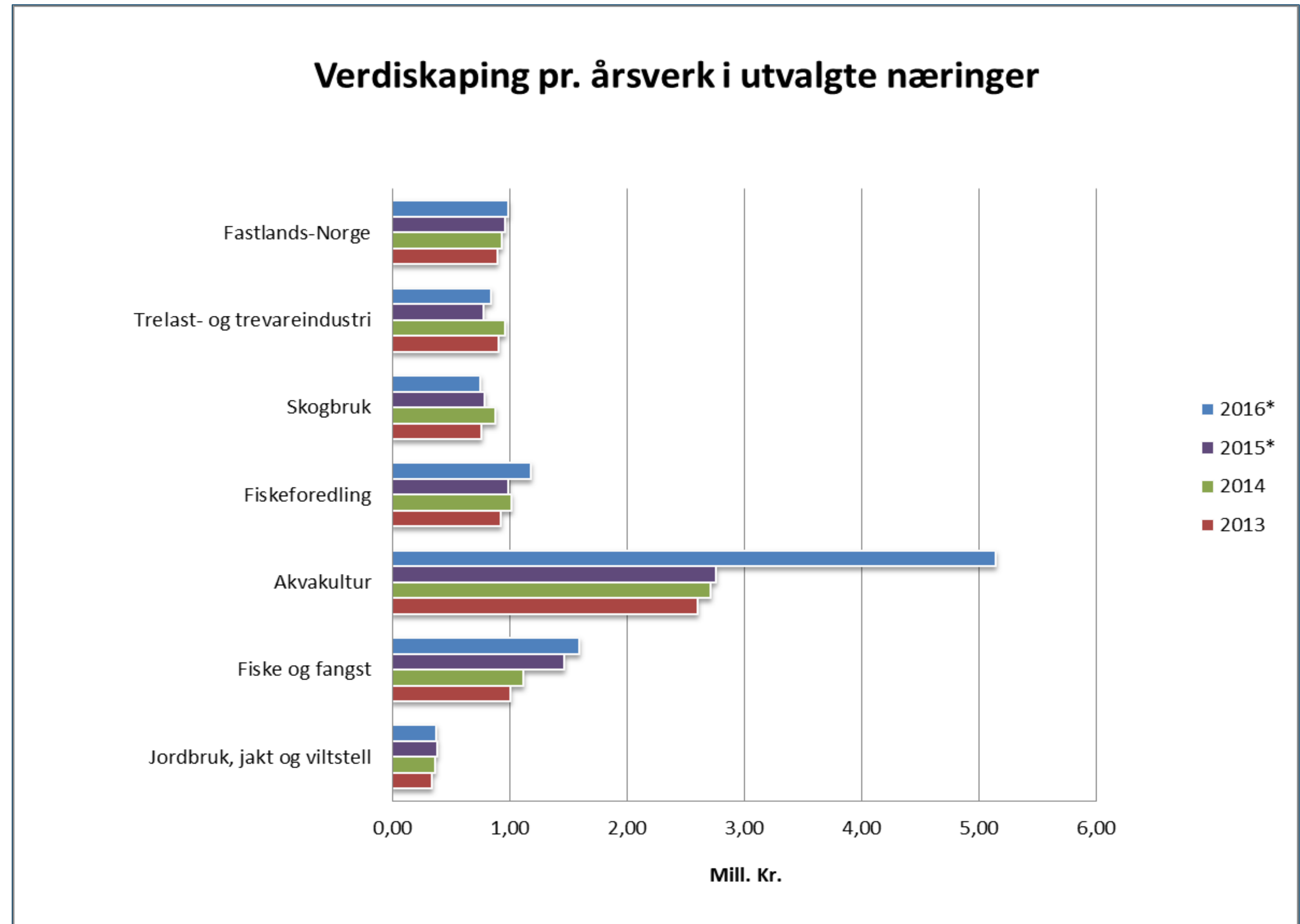
Havnæringenes verdiskaping i 2014

Kilde: Menon (2016)

Verdiskaping per årsverk

- Verdiskaping per årsverk viser hvor mye en næring får ut av faktoren arbeidskraft.
- Havbruk hadde i 2016 landets 3. høyeste verdiskaping per årsverk.
- Fiske og fangst økte markert i 2015/2016 og ligger godt over gjennomsnitt i Norge.
- Gjennomsnittet for Fastlands-Norge i 2016 = 960 000 kroner.

Takk for oppmerksomheten!

Rapporten finnes på

<http://www.fhf.no/prosjektdetaljer/?projectNumber=901336>

Teknologi for et bedre samfunn